

דבר שעלה עליו (פרומה, ענין הכללי ענין ה) נסתפק, האם המזבח מוסיף קדושה
 בדבר שעלה עליו, וקדושה זו מפקיעה את הפסול שיש בו, או שהמזבח
 דו כביל היוב הקטרה על הדבר שעלה עליו, אף שלא נוספה בו כל קדושה
 יותר מסול במקודש, וכחב, שנחלקו בכך רש"י והוספות. לדעת רש"י (פסחים
 דף פ"ג) אפילו לדעת רבא (למחן טו) שדבר המונח על המזבח נפסל בלינה,
 מותר להעלות קדשים על מנת להלינם בראשו של מזבח, כיון שקדשים אינם
 נפסלים בראש המזבח כל זמן שהם מונחים שם. אולם לדעת התוספות (רי"ט ל):
 ד"ה ומקולט), אסור להעלות דבר העומד להקטרה על מנת להותירו למחר, לדעת
 רבא שיש לינה בראש המזבח, אף שיש להקטיר את הלך על גבי המזבח מדין
 אם עלה לא ירד. נמצא שלדעת רש"י המזבח מוסיף קדושה שעוקרת את הפסול,
 ולכך מותר לכתחילה להעלות למזבח דבר העומד להקטרה על מנת להותירו
 למחר, שהרי הקרבן אינו נפסל בכך כלל ונחשב כשרי. אך לדעת התוספות

המזבח אינו מפקיע את הפסול של הדבר שהועלה עליו, אלא שיש להקטירו
 בפסול, ולכך אסור לפסול קדשים ולהקטירם בפסול.

ע"פ ר"פ

זבחים (דף פ"ג) ר"פ המזבח מקדש את ארצו לו,
 יש לחקור מה דקמ"ל דפסולין פסלו לא ירדו
 אם פסולין בקודש אם הפגין הוא דבטוהן על המזבח נפקע
 פיסולן וכדמחמט לשון המשנה המזבח מקדש וגם לימא וקרא
 דילפי מינה כל הנוגע במזבח. יקדש, היינו בשם פיסולו
 כי חסר לו קדושתו והמזבח משיב לו קדושתו, והא דאם
 ירדו לא יפלו היינו דק נזכ"ר דאיט כהנר רק כ"ז שפול
 על המזבח וכשירד חזר לפסלו אבל ע"פ בשם שפול ע"פ
 המזבח משיב שאין בו פסול א"ל. שפול ותי"ה נזכ"ר ולא
 ירדו ונלפי"ד דדכ"ו פלי בפלוגתא ק"י ופ"ה דרש"י ל'

5) כ"פ 65

ומפורס כפורים. כגון מלרע לו זכ
 ששנה ולא הביא כפרתו קודם
 לחמיר ואם לא יביאה לא יוכל פסח
 דמחוסר כפורים אסור בקדשים
 ועטש כרה: שפובל - וז"ל שפול
 אחרת בשבטי על נריך לטובל אחר
 שהביא כפרתו דתנן בחומר בקודש
 (דף כ"ה) האונן והמחוסר כפורים
 לריכס טבילה לקודש: בשפ"ר יפוס
 שפ"ס. אם הביא שלמי נדבה קודם
 החמיר והוא היה מחוסר כפורים
 ואם לא יביא כפרתו לא יוכל אף
 שלמו דכתיב ואלכו אוהם אשר
 כופר בהם אלמא אכילה קדשים
 עשה הוא בין האכלים לכאדם בין
 האכלים לשראל: דהשלם. עליה
 השלם: הוא עשה ("דהשלמה)
 מהאי עשה ("דאכילת קדשים): שפ"ה.
 דק"י ישמעאל אף מחוסר כפורים
 במלרע עני קחמיר שמיא חטאה
 העוף ונאכלת לכהנים ואין זה
 הקטרה ועשה דהשלמה נבי הקטרה
 כתיב וטהרה של מחוסרי כפרה
 עליה בחטאת כדכתיב (ויקרא יב)
 והקריבו לפני ה' וכפר עלי' ובחטאת
 ק"י בולדת: פנעל ופלינה כרפ"ה
 שפ"ה. כדכתיב והקריבו לפני ה'
 וכפר עליה ולמחר יקטירנה לאחר
 חמיר של שחר ועליה אינה פוסלת
 כרפ"ה המזבח כדלמך בזבחים כ"פ
 המזבח מקדש (דף טו.) נלפי"ד ולא
 ירדו: והא ליכא אשם פטרם. דלא

5a

ונתקלקלו

הגוים נשיר. בחמיר של בין הערבים כדמפרש
 בגמרא אבל בחמיר של שחר לא חקט שיר של י"ט
 כדפרש בקונטרס לפי שזכרוב השנים אין העדים באין קודם חמיר
 של שחר וספק יתקדש היום ספק לא יתקדש וא"ל ואמאי לא משיב
 קלקול של מוסף שלא הקריבו מוסף
 של ר"ח שאחר החמיר אין יטלין
 להקריבו כדדרישין עליה השלם כ"פ
 חמיר נשחט (פסחים ד' נח: ט"ז) וכי חיימא
 דמעלה ומלין בראשו של מזבח דעליה
 השלם לא שייך אלא בהקטרה ואין
 מקטיר עד למחר הניחא למאן דלמחר
 כ"פ המזבח מקדש (זבחים דף טו.)
 אין לינה מועלת בראשו של מזבח
 אבל למאן דלמחר מועלת מאי איכא
 למימר וכי חיימא דהקריבו ככש אחד

6) ע"פ ר"פ

ב' הלכות, דין אחד דילפיין דנתחדש דין הקטרה
 בפסולין, דהיה אפשר לומר דרק בכשרים איכא
 דין הקטרה חה נתחדש הכא דאיכא דין
 הקטרה של פסולין, ודין הקטרה זה חל רק
 ע"י משילת האור, והוא דין הקטרה של לחמו
 של מזבח, וכ"ז כשנעשה הקטרה,

7)

אמנם נתחדש
 עוד הלכה דאיכא קידוש מזבח בפסולין, ומיד
 שטלו על המזבח חל כהם דין להיות נקטרים
 דדין לחמו של מזבח, וכ"ז משום דאיכא דין
 הקטרה של פסולין של לחמו של מזבח נתחדש
 דמיד שטלו קידוש המזבח להיות כאן דין
 הקטרה של לחמו של מזבח.

בא"ד יש לומר דמודה אף ר"י דבבמה שחיתת לילה לא תרד. והוא משום דהפסול לילה בבמה אינו פסול גדול כל כך, ומוכח מדברי התוס' דגם בבמה נאמר הדין דאם עלו לא ירדו, וזה תמוה דהלא במה הוי רק מקום להקרבה, אבל עכ"פ קדושת מזבח ליכא בבמה, והדין דאם עלו לא ירדו הלא הוא מדין כל הנוגע במזבח יקדש, וזה אינו שייך בבמה עוד נראה דכוונת התוס' להיכא דמשלה בהן האור דאז אף בבמה אמרינן דלא ירד, דדין דמשלה האור הוא דין משום דנעשה מוקטר, ול"ש לדין דכל הנוגע במזבח יקדש

עמ"ס זבחים דף יב עמוד א

הגר"ז דחין כוונת רש"י דע"י שעלו למזבח נעשה לחמו של מזבח, הלא כוונת רש"י דכשעולה ע"ג המזבח מתקדש להיות נקטר, והקטרה זו של פסולין היא הקטרה של לחמו של מזבח, דל"כ כמו הקטרת כשרים דהיא הקטרה בקרבן, אבל הקטרת פסולין הוי רק

מדין הקטרה של לחמו של מזבח חבו הקידוש מזבח להיות נקטר צדין הקטרה של לחמו של מזבח, ולכן צדס נמי חט"ג דל"כ לחמו של מזבח אבל יש לזה דין דקלטיה מזבח דחשיב זריקה, והקידוש הוא להיות נזרק ע"ג המזבח ויהא קלטיה מזבח.

מפסיל קרבן כח מלרנות וז"ל חישב להניח אימורים למחר או כח צחץ צחץ פסול הלא אם הניח אימורים למחר או צחץ צחץ כיון שזרק דמו כהלכתו לא נפסל קרבן מלרנות וז"ל דלא דמי דלהניח אימורין למחר או עבד ל"ז במחשבתו מפסיל כוליה קרבן בקדשים הגאכלים ליום ולילה דכיון דהוא אימורין בעין כלכמה דלא מיקשרי לא משתרי בשר באכילה וכי מטי למחר מפסיל בשר משום שטר אבל שיקריבוהו טמאים לא מפסיל בשר חיה דהקריבוהו טמאין אם עלו לא ירדו וטור נטמאו אימורים או אבדו משתרי בשר באכילה כיון דזרק הדם כהלכתו לא חכתי קשה מלהזיחו לחוץ או קאי אאימורין אמאי פסיל ר' יהודה הלא אם עשה כן לא נמנע הדם בכך מלרנות וגם בשר משתרי באכילה דכיון שהזיחו אימורים בחוץ והזיחו כגטמא אימורים או אבדו לנן והבשר שרי לאכול ואי לא קאי להזיחו רק אדם חסו שפיר לנן הכי: קסבר ר' יהודה צטיק מקום שיהא משולש צדס ובבשר ובאימורין. הימה למאי דלא ידע טעמא דמקום משולש חיקשי ליה לרבנן אמאי לא חשיב [הגיחנין בחוץ צפנים] חוץ למקומו דמהאי טעמא ממעטינן ליה בפירקין דלעיל ולקמן צפ' הסערוכות (דף סב:) וז"ל דס"ד דרבי יהודה הוא דלא צטי לנן משום דמסקינן טעמא מסברא: [במי] אית ליה לרבי יהודה

*שיאכלוהו ערלים ושיקריבוהו ערלים לשבר עצמות הפסח לאכול. הימנו נא ולערב דמו בדם הפסולים בשר שאין מחשבה פוסלת אלא בחוץ לזמנו וחין למקומו והפסח והחטאת שלא לשמן (נב) מ"ט דרבי יהודה אמר רבי אלעזר תרי קראי כתיבי בנותר כתוב באחד אומר לא תותרו ממנו עד בקר וכתוב באחד אומר לא יניח ממנו עד בקר אם אינו ענין להניח תנהו לענין מחשבת הינוח ורבי יהודה האי קרא להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא ובשר זבח תודת שלמיו למדנו לתודה שנאכלת ליום ולילה חליפין יולדות תמורות מנין ת"ל ובשר חטאת ואיש מנין ת"ל זבח אן ומנין לרבות שלמי נזיר ושלמי פסח ב ת"ל שלמיו להמי תודה וחלות ורקיקים שבנזיר מנין ת"ל קרבנו כולן קורא אני בהן לא יניח א"כ לימא קרא ל לא תותרו מאי לא יניח אם אינו ענין להינוח תנהו ענין למחשבת הינוח התנוח להניח להוציא מאי איכא למימר ועוד טעמא דר' יהודה סברא הוא דתניא אמר להם רבי יהודה בן אי אתם מודים שאם הגיחו למחר שהוא פסול אף חישב להניחו למחר פסול אלא טעמא דרבי יהודה סברא הוא וניפלוג נמי ר"י בכולהו בהי ניפלוג בשובר עצמות הפסח ולאכול ממנו נאויבהאנופיה מי מפסיל ע"מ שיאכלוהו טמאים ושיקריבוהו טמאים זיבחה גופיה מי מפסיל שיאכלוהו ערלים

יד קרא יתירא לדרשא: שלמי נזיר - חיל נזיר הטעון לחם כמותה: ושלמי פסח - תנינא ארבעה עשר אבל שלמים בעלמא לא מני לרבויהי דהא כתיב בהדיא בהו שני ימים ביום זכחם ויאל וממחרת: פ"ג א"כ לימא קרא לא טופירו. כדכתיב בכל שאר הטתרים לשון טהרה: ועוד טעמא דר' יהודה פ"ג סברא סוף. ולא מריבוי דקרא חלף ס"ל דהואיל ומפסיל בהזאה ובהינוח מפסיל נמי במחשבת האלחה והיטח: שאם שניה למחר טעמא פסול. דם נפסל בשקיעת חמה [עו]: ונפלוג נמי ר' יהודה כפולסו. הואיל וטעמא מהאי סברא הוא נפלוג ככולהו הכך דמהאי דקתמי כשר ומשנינן בה מינייהו נפלוג: מי קא מפסילי. אם היה שוכר את העלמות או אוכלתה שיקריבוהו טמאים מי קמיפסילי. והאי קריבוהו באימורין קאמר דומיא דאכלוהו בבשר וכן אם יאכלו טמאים או ערלים זבח שזרק דמו כהלכתו מי פסיל הקרבן למפרע מלרנות: ס"ג ליטעא אחרניא כל כמינייהו מי ישמע לו להקריבו בפסול הכהנים טמאים לא ישמעו לו וכן הערלים להקריב למזבח בעצירה או לאכול קדש בעצירה הלכך אין מחשבתו מחשבה בדבר החלוי באחרים: לערב (ב) דמן צדס כו'. כולי האי משיבויא כלומר ואי איפליג בלערב דמה כו' אין דם מצטל דם וכיון דעירוב לא פסיל מחשבת עירוב [נמי] לא פסיל: ליתן אם שניטנין

צטנו אימורים פסולים על המזבח קודם זריקה דמים דחל דין דעלו לא ירדו יהא חסור לאכול הכשר עד אחר הקטרת אימורין — דצטנו לאחר זריקה כיון דכשר הותר הכשר ודאי לא יאסר ע"י כדין דעלו לא ירדו — ומוכת דהקטרה דעלו לא ירדו היא ¹¹²³⁴⁵⁶⁷הקטרה דעלו לא ירדו היא — הקטרה בקרבן ולכן שייך דיתיר הכשר, [וע'...

(א) כתום לעיל ל"ו א' ד"כ שיאכלו כחצו דאם הקריצו עמאים מתיר הכשר באכילה כיון דאם עלו לא ירדו, ומצואר שם בחירון קמא דהיכא דהוי הקטרה של עלו לא ירדו חשיב מתיר על הכשר, ולכאור' לפ"ד

משנה למלך הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה ז

ודע דהיכא דנפסלו איברי תמיד של שבת והם מאותם שאם עלו לא ירדו יש להסתפק אם מקטיר אותם בשבת דאפשר דדוקא בחול אמרינן דאם עלו לא ירדו ויקטיר אותם אבל בשבת נהי דמיד דוחה שבת היינו דוקא הכשרים אבל פסולים לא או דילמא כיון דאיברים אלו ניתנה שבת לידחות אצלם אף שנפסלו נמי ניתנה שבת לידחות אצלם

מנחת חינוך מצוה פט אות א

והנה נלפע"ד דבר חדש דאף דאנן פסקינן כת"ק דמתני' דפסחים דף ס"ג דדוקא פסח בזמנו אסור לשחוט על החמץ אבל שלא בזמנו אפי' במועד לא משום דהוה שלמים ובשאר קרבנות ליתא ללאו זה ודלא כר"י או ר"ש במשנה שם מ"מ נראה לומר דדוקא בשחיטה וזריקה דלא משכחת שלא בזמנו לשם פסח אבל בהקטרה היכי דנשחט הפסח ונזרק בזמנו רק שהקטיר האימורין בלילה כגון שחל ע"פ בשבת או אפי' בחל בחול ושעבר והקטירן ביום טוב ואפי' אם עבר ולנן עד הבוקר דקי"ל אם עלו למזבח לא ירדו עיין פ"ג מה' פסח"מ אם בשעת הקטרה יש להמקטיר או לא' מבה"ח חמץ אף על גב דכבר נאכל הפסח קודם חצות מ"מ עובר המקטיר על לאו זה ולוקה עליו גם כן כיון דחשיב הקטרה והאימורין הם מפסח שנשחט בזמנו וגז"כ הוא דאסור להקטיר אימורי פסח על החמץ תהי' הקטרה אימת שתהי' כיון דהוה הקטרה מעליותא דהא לא ירדו חייב בהקטיר על החמץ

אור שמח הלכות פסולי המוקדשין פרק ב הלכה כו

הא אמרו (זבחים פה, א) באימורים ואברים שעלו ע"ג מזבח קודם זריקה, [ואף שנשפך הדם לר"ש] דאם עלו לא ירדו, ונעשה לחמו של מזבח, ותנו מצי זריק לכתחלה אף בלא אברים, כיון דהיה כאן לחמו של מזבח, והווי הקטרת מזבח, ומסתברא דבכה"ג קרינן ביה קרא והבשר תאכל וכן ועשית עולותיך הבשר והדם על המזבח, כיון דהיתה כאן אכילת מזבח

ה"ג ח"א כ"ג

fra

נשחט מן לזמנו וחוץ למקומו : ס"ל ככשים . כה] וכמוך ליה וזה אשר חטטה על המזבח : ר' עקיבא אומר . עולה דהוי קרא כחצי טו] : מר מיימי לפי מעולס . דלא חרד דאף עולת העוף משמע ומר מיימי לה לקידוש פסולין מככשים דהמה ולא טוף : כחז רחמנא עולס . משראוי לעלות : ה"ג קמליס שקדשו בכלי איכא בנייהו לתנא דידן לא ירדו לתנא דמתניתא ירדו : קמליס שקידשו בכלי . ונפסלו : לתנאי דידן . רבן גמליאל ורבי יהושע לא ירדו דגמרי לה ממוקדה וממזבח והני בני מזבח ומוקדה נינהו עד שלא נפסלו : לתנאי דמתניתא . רבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא ירדו דעולה בעינן אבל מנחה חרד :

היתה לו שעת הכישר לא שנא לא היתה לו שעת הכישר : רבי שמעון אומר הובח כשר כו' : תניא רבי שמעון אומר עולה מה עולה הבאה בגלל עצמה אף כל הבאין בגלל עצמן יצאו נסכים הבאין בגלל זבח י' רבי יוסי הגלילי אומר מתוך שנאמר ב"ל הנוגע במזבח יקדש שומע אני בין ראוי ובין שאינו ראוי ת"ל כבשים מה כבשים ראויין אף כל ראוי ר"ע אומר עולה מה עולה ראוייה אף כל ראוייה מאי בנייהו אמר רב אדא בר אבהו עולת העוף פסולה איכא בנייהו מר מיימי לה מעולה ומר מיימי לה מכבשים ולמאן דמיימי לה מכבשים הכתיב עולה אי כתיב כבשים ולא כתיב עולה י' ה"א אפילו מחיים כתב רחמנא עולה ולמאן דמיימי ליה מעולה הא כתיב כבשים אי כתיב עולה ולא כתיב

כבשים הוה אמינא אפילו מנחה כתב רחמנא כבשים מאי איכא בין הני תנאי להני תנאי דמתניתין אמר רב פפא קמצים שקדשו בכלי איכא בנייהו לתנאי דידן לא ירדו לתנאי דמתניתא ירדו * (ר"ל אמר) מנחה

המסוד בבני מסכת יבחים דף ע"ג ע"ב